

Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars - Beroeps Organisatie Kunstenaars
Kunstenbond - Platform beeldende kunst

Manifest

Voor een gezond vestigingsklimaat voor de kunsten in Groningen

Geachte Collega-kunstenaar

Zoals je ongetwijfeld weet staan de ateliers voor beeldend kunstenaars onder druk. Het zijn er te weinig, te duur, en vaak tijdelijk. De wachtlijsten bij de Huurders Vereniging Kunstenaars, Biotoop en andere atelierplekken zijn veel te lang.

Wij, BBK, BOK en Kunstenbond zijn in gesprek gegaan met de raadsleden van de gemeente Groningen omdat wij vinden dat deze situatie zo niet langer kan duren en er serieuze veranderingen moeten komen.

Wij willen dat alle tijdelijke panden permanent worden, dat er geen atelierruimtes verdwijnen en dat er ateliers, woonateliers en broedplaatsen bijkomen.

Statement

Groningen is met ca 240.000 inwoners de enige middelgrote stad in Noord-Nederland. Groningen is met 62.000 studenten het noordelijk centrum voor hoger onderwijs.

Groningen is met 4 kunstvakopleidingen (3 kunstacademies, 1 conservatorium) de toeleveraar voor de noordelijke kunsten.

Groningen is de thuishaven voor de grote noordelijke podiumgezelschappen NITE en NNO.

Dit tezamen geeft Groningen een bijzondere verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en bloei van kunst en cultuur in het hele noorden des lands.

Primaire verantwoordelijkheid van de gemeente Groningen is dan de zorg voor een gezond vestigingsklimaat voor kunstenaars, om te beginnen door zorg te dragen voor voldoende betaalbare werk- en oefenruimten.

Waarbij in acht wordt genomen dat de economische positie van kunstenaars in verleden en heden altijd zwak is (geweest) en protectie een voorwaarde is voor de bloei van de kunsten.

Waarbij in acht wordt genomen dat investeringen over de verschillende takken van kunst in evenredigheid plaats moeten vinden (investeringen in onderkomens & podia voor muziek; toneel; beeldende kunst; dans; film).

Beeldende kunst

Vergeleken met de rest van Nederland is het vestigingsklimaat te Groningen – zeker voor beeldende kunstenaars – momenteel extreem ongunstig.

Wanneer we leegstandsvoorzieningen en de private koop- en huursector buiten beschouwing laten telt Groningen per 100.000 inwoners slechts 26 vaste ateliers.

Ter vergelijking: in Maastricht zijn dat er 166, in Utrecht 161, in Arnhem 137, in Amsterdam 127.

Eerste taak is dan het behoud van voorzieningen: ooit schonk Groningen 5 panden met ca 60 ateliers om niet aan woningcorporaties, dit met geormerkte bestemming, onderhoudsplicht, alsmede het verzoek om dit bestand naar behoefte uit te breiden. Van het laatste is niets terecht gekomen en nu wordt zelfs de continuering van deze schenking bedreigd.

Dit kan geen doorgang vinden

Wil Groningen zich meten met cultureel toonaangevende steden elders in Nederland en recht doen aan haar culturele centrumpositie zal het atelierbestand onder vergelijkbare huurvoorwaarden uitgebreid moeten worden naar tenminste 300 ateliers (125 per 100.000 inwoners), dwz. een toename met 10.000 m2 nuttige ruimte.

Wil Groningen haar protectie uitbreiden naar de 'creatieve industrie' (Broedplaatsen) dan moet - afhankelijk van de gebruikte definitie van 'creatieve industrie' – het benodigd bestand daarenboven worden verveelvoudigd naar 30.000 tot 60.000 m2 extra.

Primaire condities

Betaalbaarheid voor kunstenaars wil zeggen dat anno 2024 de kale huurprijs de € 50 per m2 per jaar niet te boven gaat.

Dat daarmee marktpartijen als projectontwikkelaars buiten beschouwing kunnen worden gelaten, wat een samenwerking van de gemeente met ideële beheerders impliceert.

Dat tijdelijke huisvesting alleen van toepassing is voor starters en startups voor een periode van 5 jaar, alsmede voor die vormen van kunst die gebaat zijn bij tijdelijke onderkomens.

Dat aan die starters na de tijdelijke periode uitzicht moet worden geboden op een permanent onderkomen, wat impliceert dat het aantal van de permanente ruimten zodanig moet zijn dat instroom en uitstroom elkaar in evenwicht kunnen houden.

Dat op de kortst mogelijke termijn bij alle bestaande tijdelijke onderkomens bekeken moet worden hoe deze om zijn te zetten tot permanente.

We vragen je dit te ondersteunen en mede te ondertekenen, alvorens we het overhandigen aan de gemeenteraad.

Erik Hofstra (BOK), Wilma Vissers (Kunstenbond), Tom Hageman (BBK)